

Datum

13 mei 2008

Kenmerk

Dir/WvLe/JFli/08-155

Onderwerp

voorstel verankering van de MO in het BW

Aan de minister van Justitie
De heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Geachte heer Hirsch Ballin,

Het kabinet zal binnenkort besluiten hoe verder te gaan met het concept wetsvoorstel Rechtsvorm Maatschappelijke Onderneming. Eerder bespraken wij in dat kader de zeer uiteenlopende en vaak kritische reacties op dit voorstel en de belangstelling van uw zijde voor een voorstel vanuit het NTMO. Via deze brief reikt het Netwerk Toekomst Maatschappelijke Onderneming (NTMO)¹ het kabinet de hand om nader in gesprek te komen over de verankering van de Maatschappelijke Onderneming in het Burgerlijk Wetboek.

Aanleiding en motivatie

In uw bijdrage voor het themanummer van Ondernemingsrecht over de maatschappelijke onderneming, spreekt u de hoop uit dat er consensus zal groeien over het wetgevingstraject van de maatschappelijke onderneming in het Burgerlijk Wetboek. Volgens het NTMO is de samenleving gebaat bij een heldere, bestendige en volwassen relatie tussen de overheid en maatschappelijke organisaties. Daarom wil het NTMO zaken niet slechts vanaf de zijlijn kritisch volgen, maar juist opbouwend bij dit proces betrokken zijn.

Voorstel NTMO

Met deze brief doen wij een voorstel dat aansluit bij het voornemen van het huidige kabinet om tot een adequate en eigenstandige positie te komen voor de maatschappelijke onderneming. Het voorstel is opgesteld in samenwerking met prof. H.J. de Ru, hoogleraar aan de Vrije Universiteit en partner en advocaat bij Allen & Overy. Hij is auteur van de publicatie *De Maatschappelijke Onderneming*².

¹ Vanaf 1 juni 2008 gaat het NTMO verder als Platform Maatschappelijke Onderneming (PMO) in Ondernemend Nederland, een samenwerkingsverband van VNO-NCW en MKB-Nederland. Bij het NTMO zijn aangesloten: Aedes vereniging van woningcorporaties, ActiZ, MBO Raad, HBO-raad, NVZ vereniging van ziekenhuizen, VGN, MO-groep en GGZ Nederland.

² De Ru, H.J., J.L. Burggraaf, Spaans L.A.J., *De maatschappelijke onderneming*, Allen & Overy special editions, Boom Juridische uitgevers, Den Haag, 2005

Convenant en modaliteit

Het NTMO-voorstel bestaat uit twee hoofdelementen. Ten eerste wenst het NTMO een convenant met het kabinet te sluiten over bestuurlijke verhoudingen tussen de maatschappelijke onderneming en de overheid. Een belangrijke doelstelling hiervan is het creëren van heldere verhoudingen en het schrappen van overbodige sectorale regelgeving. Dat voorkomt stapeling van eisen uit het Burgerlijk Wetboek met sectorale bepalingen en draagt bij aan de dereguleringsdoelstelling van het kabinet. Ten tweede pleit het NTMO er sterk voor om de maatschappelijke onderneming niet als aparte rechtsvorm, maar als modaliteit van bestaande rechtsvormen op te nemen in het Burgerlijk Wetboek. Het doel van deze ontwikkeling is een duurzame, heldere, maar ook aantrekkelijke keuze te bieden aan maatschappelijke organisaties in het onderwijs, zorg, wonen en welzijn. Burgers en samenleving krijgen op die wijze meer invloed op en betrokkenheid bij het werk van de maatschappelijke onderneming. Het NTMO is overtuigd van de noodzaak van een strikte koppeling tussen deze twee elementen.

Nadere uitwerking vereist

Het NTMO stelt aan het kabinet voor om met het ministerie van Justitie te komen tot een verdere uitwerking van de maatschappelijke onderneming als modaliteit in het Burgerlijk Wetboek. Een werkgroep van vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie en het NTMO – ondersteund door enkele wetenschappers – zou de modaliteit verder kunnen uitwerken tot een krachtig wetsvoorstel met ruimte voor diversiteit en innovatie. Hierbij kan het nuttige werk van de huidige proeve van een wetsvoorstel als basis dienen voor de modaliteit.

De minister-president en het NTMO spraken in 2005 over de bestuurlijke vernieuwing tussen de overheid en de maatschappelijke onderneming. Destijds is besloten tot een vervolgoverleg en daarom wil het NTMO tegelijkertijd een convenant sluiten over vernieuwde bestuurlijke verhoudingen (en zenden daarom de minister-president Balkenende een eensluidend schrijven). Wij stellen ons voor dat dit convenant tot stand zal komen tussen het NTMO en het kabinet. Het resultaat, de uitwerking van de MO als modaliteit en het convenant, zal vervolgens op democratische wijze aan de aangesloten brancheverenigingen worden voorgelegd.

‘Deze tijd vraagt om een overheid die zich openstelt als bondgenoot van de samenleving, die betrouwbaar wil zijn en die samen met burgers aan oplossingen werkt’, aldus de regeringsverklaring van februari vorig jaar. Met het NTMO ben ik er van overtuigd dat we een unieke kans hebben om dit kabinetsvoornemen te verwezenlijken. Met de maatschappelijke onderneming als modaliteit in het Burgerlijk Wetboek staat het NTMO een nieuw bestuurlijk stelsel voor, een stelsel waarbij de burger meer grip krijgt op maatschappelijke ondernemingen, terwijl tevens een wezenlijke doelstelling van de regering gestalte krijgt.

Als voorzitter van het NTMO spreek ik de hoop uit dat het kabinet de komende maand besluit hierover nader met ons in overleg te treden.

Met vriendelijke groet
Netwerk Toekomst Maatschappelijke Onderneming

mr. W.D. van Leeuwen
voorzitter